

»VETSERUM ZAVOD« U SLUŽBI ZAŠTITE BILJA

Posljednjih nekoliko godina zaštita bilja u našoj zemlji postigla je nivo najnaprednijih zemalja u tom pogledu. Naučni zavodi proučili su biologiju najvažnijih štetnika kao i razvitak biljnih bolesti, te proveli brojna pokusna suzbijanja, na osnovu kojih se prišlo zaštiti u širokoj praksi s vrlo dobrim uspjesima. Možemo reći, da danas u našoj zemlji nema štetnika ni biljne bolesti, čiji razvitak nije proučen u našim prilikama i za čije suzbijanje nisu data detaljna uputstva stečena u praksi.

Proizvodnja sredstava za zaštitu bilja pošla je ukorak s dostignućima nauke. Zbog toga su naše tvornice sredstava za zaštitu bilja stupile u suradnju s mnogim stranim firmama, na osnovu čijih se licenci proizvode mnoga sredstva, koja su u zaštiti dala izvanredne rezultate.

I »Vetserum zavod« sve više proširuje proizvodnju sredstava za zaštitu bilja. Pored već klasičnih preparata na bazi Lindana, HCH i Perationa, »Vetserum zavod« je pristupio proizvodnji novog herbicida Beksona, sistemnog insekticida »Dimekrona«, novog fumigant Kiloptere, a u pripremi ima i neka druga sredstva.

»AGROKSON« — herbicid na bazi MCP kiseline, »Vetserum zavod« proizvodi na osnovu dogovora s engleskom firmom Plant Protection iz Londona. Danas možemo reći da nema kraja u našoj zemlji gdje Agrokson nije u širokoj praksi dao izvanredne rezultate na suzbijanju korova i povećao prinose žitarica. Za potpuno uništenje korova u žitu, na livadama i pašnjacima dovoljno je upotrebiti 2 do 4 litre Agroksona 4 u 400 do 600 l. vode ovisi o zakorovljenosti, starosti korova i vrsti prskalice.

BEKSON — je novi herbicid, proizvod engleske firme Plant Protection koji vrlo uspješno suzbija korove u žitaricama. Prednost mu je pred drugim herbicidima ta, što se može upotrebiti za suzbijanje korova kada je podusjev djetelina. Također se može upotrebiti i za suzbijanje korova u leguminozama. Na tretiranim pašnjacima ne uništava djeteline, grahorice i druge leguminoze, nego samo širokolisne korove.

Proizvodnja Beksona će početi u 1961. godini.

LIROTAN je organski fungicid, koji »Vetserum« proizvodi na osnovu ugovora s holandskom firmom Ligtermoet et Zoon iz Roterdama. U zadnje dvije godine Lirotan je našao vrlo široku primjenu u zaštiti vinograda od peronospora, hmelja od plemenjače i zaštiti voćnjaka od mnogih biljnih bolesti. Ove godine je Lirotan primijenjen i na mnogo vinogradarskih područja u Dalmaciji. Tamo gdje su uslovi za razvitak peronospora redovito povoljni, i gdje je peronospora napravila velike štete, Lirotan se u zaštiti pokazao mnogo bolji od modre galice.

LIROKSAFEN je novi insekticid široke primjene. Uništava većinu štetnika, a nije otrovan za pčele. Zato ima velike prednosti kod zaštite biljnih kultura, koje za vrijeme cvatnje napadaju štetnici. Druga sredstva nanose štete pčelama, jer ih uništavaju kao i štetnike. Međutim, s Lirotoksafenom nije tako. S njim se štetnici uništavaju, ali pčelama ne nanosi nikakvu štetu. Lirotoksafen također uništava i miševu, naročito poljsku. U Njemačkoj se prskaju svake godine ogromne površine žitarica i djetelišta u vrijeme kada napadaju miševi. Kod nas su miševi također u pojedinim godinama veliki problem, a i njihovo suzbijanje također. S otrovnim sredstvima redovito su trovane i mnoge vrste divljači.

Poljoprivredni kombinat »Beograd« je iz aviona prskao preko 250 ha djetelišta protiv prave »mišje in-

vazije«. Rezultat je bio odličan. Troškovi akcije su bili minimalni. Po jednom hektaru su iznosili oko 4.000 Din (5 lit. Lirotoksafena 3.000 Din i 1.000 Din za rad aviona), a to je upravo vrijednost 1 mtc pšenice. Spašeni prinos po 1 ha iznosio je preko 20 mtc.

Proizvodnja Lirotoksafena kod nas će i u tom pogledu napraviti veliki preokret. Potrošnja Lirotoksafena nije velika. Na 100 lit. vode upotrebljava se 0,20 do 0,30 kg za suzbijanje štetnika, dok se za miševu po hektaru upotrebljava 4 do 5 kg.

FOSFERNO 20 je sredstvo vrlo široke primjene. Uspješno uništava i najotpornije štetnike, naročito štite uši. Također je izvanredno sredstvo protiv lisnih ušiju, crvenog pauka i drugih štetnika. Međutim kako je to naročito jaki otrov, potrebno je imati najveći oprez. Pri prskanju se ne smijemo okretati prema vjetru. Moramo izbjegavati dodir sredstva s kožom. Na tretirane površine ne smijemo kroz desetak dana puštati stoku.

LINDAN je poznato sredstvo za suzbijanje štetnika i gamadi. Naročito je djelotvoran protiv krumpirove zlatice.

GAMICID 10 i 20 je također sredstvo na bazi Lindana u tekućem obliku. Primjena mu je ista i jednako široka kao i Lindana u prahu. Kao veterinarski proizvod uspješno se upotrebljava za liječenje šuge na ovcima i drugim životinjama, kao i za dezinfekciju štala i skladišta.

TOMORIN je sredstvo za uništavanje štakora i miševa. U obliku je praha i vrlo pogodan za upotrebu. Dovoljno je s Tomorinom posuti mišje puteve i oko ulaza u rupe. Nakon par dana miševi i štakori će lizanjem unijeti Tomorin u svoj organizam koji djeluje razarajuće, tako da brzo uginu i to obično na zraku. Na taj način je lako uočiti rezultat rada s Tomorinom. Ako u vodu stavimo Tomorin (na 1 lit. 1 g) lako ćemo potrovati štakore koji rado idu na vodu. Za to su potrebne plitke posude.

DIMEKRON 20 je novi preparat »Vetseruma«. Već u 1960. godini pokazao se u praksi kao odlično zaštitno sredstvo. Njegova primjena u zaštiti šećerne repe protiv lisnih ušiju dala je izvanredne rezultate, a isto tako i u suzbijanju maslinove mušice. Primjena Dimekrona je vrlo široka kod svih poljoprivrednih kultura.

Zbog velike potražnje proizvodnja Dimekrona će u 1961. g. biti povećana deset puta.

Dimekron spada u grupu sistemika, a njihova je prednost što ga biljka apsorbira, pa na taj način uništava i ličinke u plodovima i drugim biljnim dijelovima. Nakon deset dana se već razgrađuje pa se može upotrebiti sve do pred berbu. — »Vetserum« proizvodi Dimekron 20 na osnovu formulacije američke firme California Spray.

KILOPTERA je također novo sredstvo u pripremi za proizvodnju. To je jedan fumigant za dezinfekciju skladišta. U tekućem je obliku, a kod razlijevanja se pretvara u plin i uništava sve insekte. Vrlo je pogodan za dezinfekciju malih skladišta na selu i žita u njima, jer mu je primjena moguća pod polivinilskom ceradom.

U službi zaštite bilja »Vetserum-zavod« želi podržavati veze s našim naučnim zavodima, polj. dobrima, stanicama, zadrugama i mnogim stručnjacima u svrhu provođenja bioloških pokusa što mnogo pridonosi i široj primjeni zaštitnih sredstava i povećanju prinosa poljoprivrednih kultura.

Za sve informacije i narudžbe obratite se na:
VETSERUM ZAVOD — ZAGREB
Kate Dumbovića ul. 20, tel. 33—491